

משימה 4.4 – כיצד פותרים מחלוקות ופועלים למען התושבים?

4.4.1 - חלק א – מה כדאי לבנות במועצה האזורית דגנים?

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
ענו נכון – 2 נק' טעו, כתבו תשובה סתמית, לא ענו – 0 נק'	"בשביל להחליט מה יוחלט". (תשובה סתמית)	"כדי להחליט מה עושים עם השטח הפנוי של המועצה האזורית דגנים"; "כדי להחליט על שינויים שעשויים להתרחש באזור מסוים השייך למועצה".	במועצה האזורית התקיימה ישיבה מיוחדת כדי לדון בהקמת מיזם משותף חדש על שטח פנוי; התקיים דיון כדי לדון בשתי הצעות אפשרויות לפיתוח מיזם בשטח השייך למועצה.	איתור פרטים בטקסט.	קלה	א1
ענו נכון – 2 נק' כתבו תשובה כללית (אנשים מהישובים) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"כל היישובים השייכים למועצה".	"כל נציגי היישובים במועצה ואנשי המועצה"; "נציגי היישובים שחברים במועצה האזורית".	בישיבה השתתפו נציגי היישובים השייכים למועצה האזורית. מתקבלת גם תשובה: הנהלת המועצה ונציגי היישובים.	הסקה מתוך הטקסט בהקשר לנלמד בעניין חלוקת תפקידים/סמכויות במועצה אזורית.	קלה	ב1
ענו נכון ונמקו – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"ההשתתפות של הנציגים היא חשובה כי היא מייצגת את כל היישובים ואת החלטות היישובים על מה שעשוי להתרחש". "כן – כי השטח שייך גם להם וצריך לבקש רשות מכולם"; "חשובה הדעה של כל אנשי היישובים במועצה האזורית"; "כן – כי אם לא היה נציג מכל יישוב אז לא היו דואגים למה שיקרה ביישוב"; "כדי שיתנו הצעות מה לבנות בשטח הזה".	הייתה חשיבות לכך שנציגי כל היישובים ישתתפו בישיבה כי המיזם משותף לכולם ולכן חשוב שהם יביעו את דעתם, ייצגו את האינטרסים של היישוב שלהם, ויצגו אחר כך את פרטי הדיון לגורם הרלבנטי ביישובם.	הנמקת הצורך בהשתתפות נציגי כל היישובים בישיבה על בסיס ידע קודם שנלמד על מבנה מועצה אזורית ותפקודה.	בינונית	ג1
ללא ציינון			בחירה באחת ההצעות (א או ב) והקפתה.	נקיטת עמדה ביחס לאחת ההצעות.		א2
ענו נכון על 2 דברים מנקודת מבט של התושבים – 2 נק' כתבו דבר אחד – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	הצעה א: "שכל הארץ תוכל לבוא למרכז הנופש"; "עדיף ליהנות בחינם מאשר לשלם" (שגוי כי ברמה היישובית – צפויה העלאה במסים).	הצעה א: "בשעות הפנאי יהיה להם שעשוע בתמורה לעבודה הקשה ויהיה להם בריכה ומגרשי משחק להעשרה". הצעה ב: "הם ירוויחו עוד כסף לבניית דברים אחרים וכל הארץ תוכל ליהנות מהפארק"; "גם לילדים וגם להורים יהיה עיסוק, אנשים יכירו הרבה אנשים מהמדינה שלהם".	התחומים שבהם עשויות ההצעות המועדפות לשר את חיי התושבים במועצה: הצעה א - יהיה לאנשים מקום לבילוי והנאה בשעות הפנאי; מקום למפגשים חברתיים ותרבותיים של תושבי המועצה בלבד; אפשרות לטפח ספורט ולהשתתף בחוגי העשרה; תעסוקה לאנשים כמו: מדריכים, אחראים על ניקיון וסדר, מנהל. הצעה ב - המבנים שיבנו במיזם (גן אירועים ולונה פארק) יהיו מקור הכנסה למועצה האזורית ויעסיקו אנשים מן האזור. תושבים המעוניינים להשתמש במתקנים כאלה לא יצטרכו להרחיק לאתרים אחרים.	הצדקת ההצעה שנבחרה על בסיס ניתוח והתייחסות לפוטנציאל השיפור האפשרי בחיי התושבים בעקבות ביצוע ההצעה מנקודת מבט חברתית-ערכית או כלכלית.	קלה	ב2

4.4.1 – חלק א – מה כדאי לבנות במועצה האזורית דגנים? (המשך)

מס' שאלה	דרגת קושי	הישגים צפויים	תשובות נכונות צפויות	דוגמאות מתשובות התלמידים		ציינון
				תשובות נכונות	תשובות שגויות	
א3	בינונית	ראייה רב כיוונית - התייחסות לפוטנציאל השיפור האפשרי בחיי התושבים בעקבות ביצוע הצעה שלא נבחרה מנקודת מבט חברתית-ערכית או כלכלית.	התחומים שבהם עשויות ההצעות שאינן מועדפות לשפר את חיי התושבים: הצעה א - יהיה לאנשים מקום לביילוי והנאה בשעות הפנאי; מקום למפגשים חברתיים ותרבותיים של תושבי המועצה בלבד; אפשרות לטפח ספורט ולהשתתף בחוגי העשרה; תעסוקה למספר אנשים (מדריכים, אחראים על ניקיון וסדר, מנהל וכד'). הצעה ב - המבנים שיבנו במיזם (גן אירועים ולונה פארק) יהיו מקור הכנסות למועצה האזורית, יעסיקו אנשים מן האזור. תושבים המעוניינים להשתמש במתקנים כאלה לא יצטרכו להרחיק לאתרים אחרים.	הצעה א : "בשעות הפנאי יהיה להם שעשוע בתמורה לעבודה הקשה ויהיה להם בריכה ומגרשי משחק להעשרה". הצעה ב : "הם ירוויחו עוד כסף לבניית דברים אחרים וכל הארץ תוכל ליהנות מהפארק"; "גם לילדים וגם להורים יהיה עיסוק, אנשים יכירו הרבה אנשים מהמדינה שלהם".	ענו נכון על 2 דברים – 2 נק' כתבו דבר אחד – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
ב3	בינונית	הנמקה מדוע לא בחרו בהצעה האחרת על סמך ניתוח ההצעות וראייה רב-כיוונית.	נימוקים לאי תמיכה באחת מההצעות: אי התמיכה בהצעה א – יש פחות הכנסה ומקומות תעסוקה בהשוואה לאפשרויות בהצעה ב'; ביישובים אחדים יש כבר מתקנים וברכות, ואין צורך באזור ספורט נוסף; התושבים יצטרכו לשלם מסים נוספים. אי תמיכה בהצעה ב – אנשי הישוב יצטרכו גם הם לשלם עבור השימוש במתקנים; יתכן עומס בכבישים, רעש עד שעות הערב המאוחרות, והפרעה לפרטיות התושבים.	"לא תמכתי בהצעה א כי גם מי שלא משתמש במרכז הנופש יצטרכו לשלם"; "לא תמכתי בהצעה א כי התושבים יצטרכו לשלם מס גבוה יותר ויהיה קשה יותר להסתדר בענייני כסף".	ענו נכון בהתאמה לבחירתם – 2 נק' כתבו תשובה מרומזת – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
4	בינונית	הבנת המושג מחלוקת, קישור בינו לבין האירוע, וידע שיישוב מחלוקת מתגבש בתהליך.	במקרה שמתעוררת מחלוקת, ראוי לקיים ישיבה נוספת כדי להחליט בעד או נגד משהו; צריך לשקול שנית - ביחס לכל הצעה - גם את הדברים החיוביים וגם את הדברים השליליים; צריך להעמידם זה מול זה כדי להחליט החלטה ולתת הזדמנות לכולם להביע דעה; יש צורך להתיעץ עם מומחים ולשמוע דעות נוספות.	"כי הדעות היו חלוקות ולא ידעו במה לבחור וצריך עזרה להחליט"; "כי הרבה יוכלו לשנות את דעתם וחשוב לעשות הצבעה ולהחליט".	ענו נכון – 2 נק' כתבו תשובה מרומזת/ כללית ("צריך להגיע להחלטה") – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
א5	קשה	הגדרת המושג "פשרה" על בסיס ידע קודם שנלמד.	פשרה – גיבוש הצעה/החלטה שבה מתחשבים בשני בעלי עניין ומשלבים בהצעה החדשה משהו מההצעות המקוריות של כל צד, תוך וויתור על חלק מהאינטרסים.	1 נק' : "פשרה היא שמגיעים להחלטה"; "פשרה זה ששני אנשים או מועצה מתפייסים"; "פשרה היא הסכם".	ענו נכון בציון עיקרון הוויתור – 2 נק' כתבו תשובה חלקית או מרומזת – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	

4.4.1 – חלק א – מה כדאי לבנות במועצה האזורית דגנים? (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
הציעו פשרה המתחשבת ב-2 ההצעות וכוללת וויתור – 2 נק' ענו תשובה חלקית – 1 נק' טעו, כתבו תשובה טובייקטיבית, לא ענו – 0 נק'	"שיהיה יותר ספורט ופנאי ללא העלאת מס"; "לוותר על הצעה ב".	"ששני הצדדים ינסו לעשות מיזם חדש – מיזם ג – שעליו יסכימו שני הצדדים. ממיזם א יקחו את המדשאות ואת הברכה וממיזם ב את הלונה פארק"; "להקים מלון שכולל גם גן אירועים ושמוחות וגם מרכז נופש וספורט לכל הארץ".	הצעת פשרה המשלבת מרכיבים משתי ההצעות לאור שיקולים כלכליים ו/או חברתיים ו/או סביבתיים. דוגמה להצעת פשרה: מהצעה א – מרכז נופש וספורט; מהצעה ב – גן אירועים. או - מהצעה א – מבנה לפעילות תרבותית; מהצעה ב – לונה פארק. (לא מתקבלים שיקולים סובייקטיביים והתחמקות מקבלת החלטה כמו חלוקת השטח לשני המיזמים).	העלאת הצעת פשרה על בסיס הבנת המושג ועל בסיס שילוב מרכיבים משתי ההצעות.	קשה	5ב
כתבו 2 דוגמאות – 2 נק' כתבו דוגמה אחת – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"אגף תרבות, רווחה וחינוך".	"בית ספר אזורי, אולם תרבות, בית גיל הזהב".	כל דוגמה רלוונטית למיזמים משותפים ליישובי המועצה: מפעלי ייצור, מוסדות ציבור, אולמות תרבות וכו'.	מתן דוגמאות על בסיס ידע קודם שנלמד לגבי מיזמים או מפעלים משותפים במועצה האזורית המסוימת שבה חיים הלומדים.	לא נוסח בנוסח זה	6א
ענו נכון לגבי 2 הדוגמאות – 2 נק' ענו לגבי דוגמה אחת – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"בית ספר תורם ללמידה, ובאולם רואים סרטים והצגות וזה מקום שבו נפגשים אנשים". 1 נק': "הרחבת יישובי המועצה – תורם מבחינה כספית כי אנשים יקנו את הבתים ויגורו שם וזה יגדיל גם את מספר התושבים".	תרומת המיזמים על פי הדוגמה שכתבו. כלכלית: תעסוקה, הכנסה. תרבותית: העשרה בתחומים שונים. חברתית: רווחת הפרט, גידול אוכלוסייה.	הגדרת התרומה של המיזמים לפרטים או ליישוב.	בינונית	6ב
ענו נכון – 2 נק' על כל אחד מהסעיפים טעו, לא ענו – 0 נק' סה"כ 6 נק'		" חינוך: בית ספר וספרייה בבית הספר; איכות הסביבה: הגנים מטופחים ויש פחים וגני שעשועים מושקעים ויפים; בינוי ופיתוח: בניית בית כנסת, אולם להצגות ואירועים".	חינוך ותרבות: דאגה למערכת החינוך, תקציב והקצאת משאבים, אבטחת בתי ספר, פעולות תרבות. איכות הסביבה: תברואה – פינוי אשפה וגזם, הדברה, ניקיון, מיחזור. בינוי ופיתוח: פיתוח יישובים, אישורי בנייה, בניית אזורי תעשייה ותעסוקה, ריבוד כבישים, פיתוח גנים ציבוריים.	ידע קודם שנלמד ביחס לפעילות מועצה אזורית למען התושבים.	קלה קלה בינונית	7 א,ב,ג

4.4.1 – חלק א – מה כדאי לבנות במועצה האזורית דגנים? (המשך)

ציון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
<p>תוכן: כתבו תוכן תמציתי הכולל את כל הפרטים – 2 נק' כתבו תוכן חלקי – 1 נק' כתבו ללא קשר לנושא – 0 נק'</p> <p>מבנה: התייחסו ל-3 מרכיבים – 2 נק' התייחסו ל-1-2 מרכיבים – 1 נק' לא התייחסו למבנה – 0 נק'</p> <p>סה"כ 4 נק'</p>			<p>התשובה מוערכת על פי תוכן המודעה והמבנה שלה.</p> <p>תוכן - מידע תמציתי אודות האירוע בגוף ההודעה והתייחסות למה שנדרש מהתושבים לעשות.</p> <p>מבנה – פנייה, גוף, סיומת, עיצוב.</p>	<p>ניסוח מודעה שתוכנה מבוסס על ידע שנלמד ושהובנה, ועל מאפייני ניסוח מודעה.</p>	לא נוסח בנוסח זה	8

4.4.2 – חלק ב – היכן יקימו את מגרש הכדורגל?

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
ענו נכון (קידום הספורט) – 2 נק' ענו תשובה חלקית (התייחסו רק לפעילויות ספציפיות) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"כדי לקדם את הספורט ביישוב שישמש לפעילויות במשך השבוע ומפני שהשטח נועד למטרה זו".	מטרת הרשות המקומית הייתה לקדם את הספורט ביישוב.	איתור מידע בטקסט, ומתן פירוש.	לא נוסח בנוסח זה	א1
ענו נכון – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"התכנית של הרשות המקומית היא להקים מגרש כדורגל ומתקנים".	הם חשבו להשיג זאת באמצעות בניית מגרש כדורגל חדיש ומתקני ספורט.	איתור מידע בטקסט, ומתן פירוש.	לא נוסח בנוסח זה	ב1
ענו נכון – 2 נק' ענו תשובה חלקית – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'			הם תכננו לבנות את המגרש בשטח שנמצא בין שתי שכונות מגורים במזרח היישוב - שכונת הראשונים ושכונת יבנה.	איתור פרטים בטקסט.	שאלה חדשה	ג1
כתבו 2 יתרונות – 2 נק' כתבו יתרון אחד – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"הילדים יהיו בפעילויות ספורטיביות, הילדים יהיו מחוץ לבית ולא רק מול הטלוויזיה"; "לשחק במשחקים... פעילות ספורטיבית, קרוב לבית, חינם"; "שיהיה ספורט והילדים יהיו חזקים יותר"; רמת הספורט תעלה ויהיה שימוש לשטח הגדול".	היתרונות נובעים משינויים פיזיים ואנושיים, לדוגמה: ניצול יעיל של שטח פנוי, המקום המיועד קרוב לשתי שכונות המגורים, יוקם מגרש כדורגל ויהיה מקום לפעילויות ולחוגים, תהיה אפשרות לתעסוקה בשעות הפנאי התורמת לבריאות הגוף.	בחינת שינויים שעתידיים להתרחש, בסביבה האנושית ובסביבה הפיזית, על פי המתואר באירוע, והגדרת היתרונות שלהם כחלק מראייה רב-כיוונית.	בינונית	א2
כתבו 2 חסרונות – 2 נק' כתבו חיסרון אחד – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"יהיו פציעות, ישרו יד".	"יעשה רעש בגלל המשחקים, יוריד זמן מזמנם הפנוי עם ההורים"; "ירעיש כל שעות היממה, ערך הדירות ירד, לא מכבדים את השבת, מזניחים פעילויות אחרות".	החסרונות הנובעים מהשינויים הם, לדוגמה: בשעת המשחק יהיה רעש; עומס תחבורה; השפעה על ערך הדירות; אם ישחקו בשבת יהיה חילול שבת על ידי המשחקים (מבחינת שומרי המסורת) והפרעת מנוחת התושבים.	הגדרת שינויים שעתידיים להתרחש, בסביבה האנושית ובסביבה הפיזית, על פי המתואר באירוע, והגדרת החסרונות שלהם כחלק מראייה רב-כיוונית.	בינונית	ב2

4.4.2 – חלק ב – היכן יקימו את מגרש הכדורגל? (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
ענו נכון על 3 בעלי עניין – 2 נק' ענו נכון על 2 בעלי עניין, כתבו תשובה מרומזת – 1 נק' כתבו בעל עניין אחד, טעו, לא ענו – 0 נק'	"מי שמעוניין בתכנית הם שכונת ראשונים"; "שחקנים, אוהדי כדורגל, קבוצות כדורגל".	"שכונת ראשונים, שכונת יבנה והרשות המקומית"; "תושבי שכונת יבנה, תושבי שכונת הראשונים, תושבי השכונות הקרובות, ראש המועצה".	בעלי העניין הם: הרשות המקומית, תושבי שכונת הראשונים, תושבי שכונת יבנה.	הכרת המושג "בעלי עניין", איתור מידע בטקסט ופירושו.	קשה	א3
ענו נכון – 2 נק' כתבו רק את 2 השכונות מבלי להתייחס לרשות – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"בין התושבים לבין הנערים, הילדים והתושבים".	"המחלוקת הייתה בין הרשות המקומית לבין שכונת יבנה"; "המחלוקת בין תושבי שכונת יבנה לבין הרשות המקומית והאזרחים שהסכימו לבנות מגרש כדורגל".	המחלוקת הייתה בין תושבים משכונת יבנה שהתנגדו לתכנית לבין הרשות המקומית.	הבנת המושג מחלוקת והקשה מתוך תיאור האירוע מי הם בעלי העניין שבמחלוקת.	קשה	ב3
ענו נכון על דבר אחד הקשור לסמכות/תפקוד – 2 נק' ענו תשובה חלקית – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"מתנגדי התכנית פנו דווקא אליו כי הוא זה שיצר את המודעה הזו".	"כי הוא יכול לפעול לשינוי החלטות של הרשות המקומית"; "הם אלה שבחרו אותו ולשם כך הוא חייב למלא את בקשותיהם".	התושבים פנו לראש הרשות המקומית כי תפקידו לנהל את ענייני העיר ולדאוג לרווחת כל התושבים; בסמכותו להפעיל גורמים שונים ברשות המקומית שיכולים לסייע לפתרון המחלוקת.	קישור בין האירוע לידע נלמד על תפקוד הרשות המקומית.	בינונית	א4
ענו נכון – 2 נק' ענו תשובה המרמזת לזכות (זכות הדיבור) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	"כי יש להם זכות במדינה והוא צריך לפתור כל בעיה".	"יש להם זכות להתנגד"; "זכות להביע דעה ולנקוט עמדה".	הזכויות שבאו לידי ביטוי: הזכות להתארגנות, התאגדות, חופש הביטוי והבעת דעת, התנגדות.	קישור התנהגות התושבים לזכויות יסוד ולזכויות תושבים ביישוב שבו הם גרים.	קשה	ב4
כתבו טיעון נכון מתוך ראייה מרחבית/חברתית – 2 נק' התייחסות סובייקטיבית נקודתית - 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	נקיטת עמדה ללא טיעון: "אנחנו לא מסכימים לבניית המגרש". נקיטת עמדה אלימה וקיצונית: "הם אמרו שהם ישרפו את המגרש, אתם עשיתם דווקא, אם הכדור יכנס לבית שלנו לא ניתך".	"הרעש מפריע בשעות הצהריים במיוחד"; "כי הם רוצים את הפרטיות שלהם, הם רוצים לנוח בשבת והם לא רוצים שיפריעו להם"; "כי יש רעש ומריבות ולא מכבדים את השבת".	הטיעונים יכולים להתבסס על נימוקים מרחביים ו/או חברתיים: רעש, פקקי תנועה, הצטברות אשפה וזיהום אוויר גורמים לירידה באיכות החיים, משחקים ופעילות ספורט בשבת עלולים לגרום הפרעה למנוחת השבת.	העלאת טיעונים מנומקים מנקודת המבט של המתנגדים לתכנית הרשות המקומית כחלק מראייה רב-כיוונית.	בינונית	5

4.4.2 – חלק ב – היכן יקימו את מגרש הכדורגל? (המשך)

מס' שאלה	דרגת קושי	הישגים צפויים	תשובות נכונות צפויות	דוגמאות מתשובות התלמידים		ציון
				תשובות נכונות	תשובות שגויות	
א6	בינונית	הבעת דעה אישית לגבי פוטנציאל הפשרה במצב שנוצר על בסיס ידע קודם שנלמד.	חבר המועצה הציע הצעת פשרה כי עדיף לא לכפות על תושבים ולנסות לשכנעם, וחשוב שכולם יהיו מרוצים; התכנית חשובה ליישוב ולכן כדאי ללכת לקראת תושבי שכונת יבנה; למנוע מריבות בין התושבים.	"כי הוא חשב לטווח ארוך ואכפת לו מפני שזו עירו ורצה שכל היישוב יגיע להסכמה"; "שלא יהיו ריבים בין השכונות ושיהיה פייר"; "הכי טוב שכולם מרוצים"; "כדי שלא יתבעו אותם כי התושבים גרים במקום הזה, ומותר להם לתבוע את הרשות".	ענו נכון על דבר אחד – 2 נק' כתבו רעיון פשרה מרומז – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
ב6	בינונית	העלאת הצעה לפשרה שתאפשר לקיים את התכנית ולהתחשב בהתנגדויות הנובעות מטעמים חברתיים ומרחביים.	הצעת הפשרה צריכה להתייחס לשני דברים: 1. להתנגדויות שהועלו על ידי תושבי שכונת יבנה (מטעמים חברתיים ומרחביים); 2. למתן פתרון הולם לבעיות שיכולות להיווצר מביצוע התכנית, לדוגמה: להקים מגרשי חנייה, לסלול כביש עוקף, לבנות קיר אקוסטי, לתגבר את שירותי התברואה במקום, להגביל את שעות המשחקים בשבתות ובחגים.	"הכניסה תהיה אסורה בשבת, המגרש יהיה פתוח עד שעה 18 ותהיה השגחה על הילדים".	ענו נכון – 2 נק' התייחסו רק לדרישות של אחד הצדדים – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
ג6	בינונית	הכללה לגבי מהות הפשרה, בהתייחס לתשובה ב-6 על בסיס הבנת המושג "פשרה" על פי ידע קודם שנלמד.	הפשרה מייצגת וויתור כלשהו של בעלי המחלוקת: וויתור מצד הרשות המקומית על חלק מהפעילות המתוכננת כדי להקל על תושבי שכונת יבנה ולהשביע את רצון כולם - כיבוד דעתם וכבודם של האחרים. תושבי שכונת יבנה יסכימו שמגרש הכדורגל יבנה במקום שיועד לכך.	"זאת פשרה כי זו עצה שמתאימה לשני הצדדים"; "זה לא יפריע לשומרי המסורת ויהיה מגרש שאוהדי כדורגל יוכלו לשחק".	התייחסו לרעיון הוויתור של שני הצדדים – 2 נק' התייחסו באופן כללי – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
7	קשה	הבנת קשרי הגומלין בין הרשות המקומית לבין התושבים על בסיס ידע שנלמד.	חשוב שרשות מקומית תתחשב בדעות התושבים כי הרשות המקומית נבחרת על ידי התושבים ולכן עליה להתחשב בדעותיהם ולדווח לתושבים על פעולותיה לשביעות רצונם; גם לתושבים יש אחריות ויכולת השפעה על הרשות המקומית וזכות להביע את דעתם.	"הרשות נועדה לממש את הזכויות של התושבים וגם לשפר את העיר למעמדה כעיר פיתוח"; "אם לא יתחשבו יהיו פחות תושבים בעיר ואם יתחשבו יהיו יותר תושבים".	ענו נכון בהתייחס לתפקידי הרשות ולחובתה כלפי התושבים – 2 נק' ענו במרומז – 1 נק' טעו, ענו על האירוע המתואר, לא ענו – 0 נק'	

4.4.2 – חלק ב – היכן יקימו את מגרש הכדורגל? (המשך)

ציינון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת קושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
<p>תוכן: כתבו תוכן תמציתי הכולל את כל הפרטים – 2 נק' כתבו תוכן חלקי – 1 נק' כתבו ללא קשר לנושא – 0 נק' מבנה: התייחסו ל-3 מרכיבים – 2 נק' התייחסו ל-2 מרכיבים – 1 נק' לא התייחסו למבנה – 0 נק' סה"כ 4 נק'</p>		<p>"כעבור זמן ממושך החלטנו על פשרה בין התושבים ולכן אנו מזמינים את כל התושבים לטקס הנחת אבן פינה במגרש הכדורגל בשעה 17.00 בתאריך 24.6.05, בפנייה ימינה הראשונה ברחוב הצפירה. אנחנו מקווים שתבואו, בברכה, הרשות המקומית".</p> <p>"לתושבים שלום, ביום ראשון בשעה 18.00 יתקיים טקס הנחת אבן הפינה למגרש הספורט החדש. אתם מוזמנים לבוא ולהשתתף בטקס במעמד הרשות המקומית ומכובדים נוספים. נשמח לראותכם, ראש העיר".</p>	<p>התשובה מוערכת על פי תוכן המודעה והמבנה שלה. תוכן - מידע תמציתי אודות האירוע בגוף ההודעה והתייחסות למה שנדרש מהתושבים לעשות. מבנה – פנייה, גוף, סיומת, עיצוב.</p>	<p>ניסוח מודעה שתוכנה מבוסס על ידע שנלמד ושהובנה, ועל מאפייני ניסוח מודעה.</p>	<p>תוכן: קשה מבנה: בינונית</p>	8
<p>ענו נכון על דבר אחד בכל אחד מהתחומים – 2 נק' לכל סעיף טעו, לא ענו – 0 נק' סה"כ 6 נק'</p>		<p>"חינוך: הקמת מגרשי ספורט ומתקנים לילדים בתחום הספורט, בניית בתי ספר, קיום טקסים. איכות הסביבה: פיתוח גינות, ניקוי גזם, ניקוי רחובות, איסוף זבל, ניקוי חופים, טיפוח מקומות מוזנחים, הקמת פארקים. בינוי: בניית מבני ציבור ושיפוץ בתים ישנים, פיתוח קניונים ומפעלים".</p>	<p>חינוך ותרבות: דאגה למערכת החינוך, תקציב והקצאת משאבים, אבטחת בתי ספר; פעולות תרבות. איכות הסביבה: תברואה – פינוי אשפה וגזם, הדברה, ניקיון. בינוי ופיתוח: פיתוח היישוב, אישורי בנייה, פיתוח אזורי תעשייה ותעסוקה, ריבוד כבישים, פיתוח גנים ציבוריים.</p>	<p>פירוט פעולות הרשות על פי ידע קודם שנלמד בתחום תפקידי הרשות המקומית (עירייה או מועצה מקומית), ביישוב של הלומדים.</p>	<p>בינונית</p>	9

4.4.3 – חלק ג – הודעות הרשות המקומית לציבור

מס' שאלה	דרגת קושי	הישגים צפויים	תשובות נכונות צפויות	דוגמאות מתשובות התלמידים		ציון
				תשובות נכונות	תשובות שגויות	
1	בינונית	הגדרת נושא המודעה על בסיס ידע קודם שנלמד (חינוך לשוני) ואיתור פרטים במודעה.	נושא המודעה: "מועדי מתן שירותי תברואה ברחבי העיר", או כל ביטוי הקשור בתברואה וניקיון.	"הנושא הוא ניקוי אשפה ברחובות".	"הנושא הוא שכונות".	ענו נכון – 2 נק' כתבו בהכללה או התייחסו לתוכן (לא הדגישו את הנושא) – 1 נק' טעו, עודפות יתר, לא ענו – 0 נק'
2א	בינונית	הסקה ביחס לנמען מתוך המודעה (טקסט וסמל העיר).	פונים לתושבי העיר / ראשון לציון; לתושבי השכונות והמרחבים המצוינים במודעה.	"פונים לרשות המקומית ראשון לציון כי זה שם".		ענו נכון (תושבי רשל"צ/העיר או השכונות) – 2 נק' כתבו רק תושבים – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'
2ב	בינונית	קישור בין תפקיד העירייה למודעה. קשרי גומלין בין העירייה לתושבים על בסיס ידע קודם שנלמד.	העירייה הפיצה מודעה זו כדי לידע את התושבים על אודות פעולות תברואה של עיריית ראשון לציון; שיתוף פעולה בין העירייה לתושבים – כדי שהעיר תהיה נקייה, העירייה מיידעת את התושבים שיערכו לכך.	"שהתושבים ידעו מתי להשאיר אשפה ולגזום עצים ומתי לנקות"; "שיהיו מודעים למועדי מתן שירותי תברואה".	"כדי לדעת את אזור העיר שלהם"; "כדי שהתושבים לא יתלוננו".	ענו נכון – 2 נק' ענו נכון רק על יידוע תושבים – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'
3	לא נוסח בנוסח זה	הבנת אופן שיתוף הפעולה הנדרש בין התושבים לבין שירותי התברואה.	משפחת לביא, הגרה במרכז העיר ראשון לציון, צריכה לפנות אשפה בימים המצוינים, להוציא את הגזם ביום ה', ולהיערך לניקוי הרחובות (כמו, הזזת מכוניות) בימים הנקובים.			ענו תשובה נכונה מנומקת (בהתייחס למקום מגורי התלמיד – תקנות מקומיות) – 2 נק' כתבו תשובה חלקית (ללא התייחסות לעיתוי) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'
4	קשה	מתן הסבר להתנהגות התושבים על בסיס ידע קודם שנלמד בהקשר לאחריות התושבים לשמירה על ניקיון הסביבה.	המעשים שעל משפחת לביא לבצע מבטאים אחריות כלפי העירייה והסביבה בכך שמתפקידה לפעול על פי ההנחיות ובעיתוי המתאים בהקשר לפעולות התברואה המצוינות, כדי לשמור על סביבה נקייה.	1 נק': "מראה אחריות בכך שהם דואגים לנקות כל יום לפי לוח המודעות שמופיע למעלה"; "כי אכפת להם שהעיר תהיה נקייה".		ענו נכון והתייחסו לפעולות בזיקה לעיתוי – 2 נק' התייחסו רק לדבר אחד או תשובה כללית – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'
5	קלה	הגדרת נושא המודעה על בסיס ידע קודם שנלמד (חינוך לשוני) ואיתור פרטים במודעה.	נושא המודעה: שיבושים באספקת מים; אספקת מים בעיר; הפסקת מים.			ענו נכון – 2 נק' התייחסו לפרטים ספציפיים – 1 נק' טעו, עודפות יתר, לא ענו – 0 נק'

4.4.3 – חלק ג – הודעות הרשות המקומית לציבור (המשך)

מס' שאלה	דרגת קושי	הישגים צפויים	תשובות נכונות צפויות	דוגמאות מתשובות התלמידים		ציון
				תשובות נכונות	תשובות שגויות	
א6	בינונית	הסקה ביחס לנמען מתוך המודעה (טקסט וסמל העיר).	פונים לתושבי העיר / רחובות (תושבים הגרים ממזרח לרחוב הרצל, שכונת אושיות עד פארק תמר).		ענו נכון (תושבי רחובות/העיר או השכונות) – 2 נק' כתבו רק תושבים או חלק מהשכונות – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
ב6	בינונית	קישור בין תפקיד העירייה למודעה. קשרי גומלין בין העירייה לתושבים על בסיס ידע קודם שנלמד.	העירייה פרסמה את המודעה כדי לידע את התושבים בשיבושים באספקת המים כדי שהם יערכו בהתאם.	"כדי שידעו להכין אספקת מים למקרה של הפסקות מים"; "כדי למנוע בהלה"; "הם רוצים להזהיר שלא יהיה מים".	ענו נכון בהתייחס ליידוע/היערכות – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
7	בינונית	פרשנות והבנת הטקסט.	העירייה מתכוונת לשטוף את בריכות המים.	"לבצע שטיפת בריכות".	ענו נכון – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
8	קשה	העלאת הצעות לפעילות התושבים (משפחת נועם) בעקבות הפעולה המתוכננת של הרשות המקומית.	משפחת נועם (התושבים) צריכה להיערך בדרכים שונות למחסור במים: להכין מים בבקבוקים, להכין דלי מים בשירותים, לצמצם את צריכת המים באותו יום וכד'.	"להכין אספקת מים למקרה של הפסקות מים"; "לשמור מים לשעות אלה"; "למלא בקבוקים"; "לגלות אחריות ולאסוף מים ליום שישי".	ענו נכון – 2 נק' ענו תשובה סתמית או העתיקו מהמודעה – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
9	קשה	מתן הסבר להתנהגות העירייה על בסיס ידע קודם שנלמד בהקשר לאחריות העירייה כלפי התושבים.	אחריות העירייה לידע את התושבים כדי שיוכלו להתכונן ולא יופתעו, ושלא תתעורר בעיה מיותרת של מחסור במים; לדאוג לבריאות התושבים באמצעות ניקוי מי הבריכות.	"העירייה אחראית לספק מים לתושבים בשעה 8.00"; "היא חייבת, כי זו אשמתה".	ענו נכון על אחת הנקודות – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
א10	קלה	פרשנות והבנת הטקסט.	העירייה מתכוונת לשנות את שם הרחוב אמנון ותמר לניצולי השואה.		ענו נכון תוך ציון השינוי (לא בהכרח שמות הרחובות) – 2 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	
ב10	קשה	התייחסות ערכית - קישור בין השם המוצע של הרחוב לחשיבות זיכרון השואה.	השואה – חלק מהזיכרון הקולקטיבי של עם ישראל - אירוע קשה בתולדות עם ישראל וחייבים לזכור אותו; יש כאלה שניצלו וצריך לזכור זאת.	"כי השם כבר לא מתאים"; "הם צריכים לשנות את השם כי הם צריכים לעשות רושם חדש ברחוב חדש".	ענו נכון תוך ציון זיכרון השואה – 2 נק' ענו תשובה חלקית (ערך הזיכרון משתמע) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'	

4.4.3 – חלק ג – הודעות הרשות המקומית לציבור (המשך)

ציון	דוגמאות מתשובות התלמידים		תשובות נכונות צפויות	הישגים צפויים	דרגת הקושי	מס' שאלה
	תשובות שגויות	תשובות נכונות				
ענו נכון (לכל תושבי לוד / העיר) – 2 נק' כתבו רק את תושבי הרחוב או פנו לתושבים (כללי) – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'			פונים לכל תושבי לוד.	פרשנות מתוך הטקסט.	קשה	11א
ענו נכון על 2 הדברים - 2 נק' כתבו רק דבר אחד – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'		"כדי לידע אותם, שיחשבו על דעתם ואם יש להם טיעון... הם צריכים להביא אותו בכתב"; "צריכים לשמוע את דעתם של התושבים אולי מישהו יפגע"; "כי הם יכולים לשלוח מכתב לוועדת השמות ולהגיש תגובה".	העירייה פונה לתושבים משתי סיבות: (1) כדי לידע אותם בעניין שינוי שם הרחוב מתוקף סמכותה וחוק העזר העירוני שמאפשר לה לשנות את שם הרחוב; (2) כדי לאפשר לתושבים להתנגד כחלק מזכויותיהם.	קישור בין תוכן המודעה, לזכות התושבים להתנגד ולקשרי הגומלין עם העירייה, על בסיס ידע קודם שנלמד בהקשר למעורבות התושבים.	קשה	11ב
ענו נכון תוך ציון 2 הצדדים – 2 נק' ציינו את אחד הצדדים או כתבו באופן מרומוז – 1 נק' טעו, לא ענו – 0 נק'			כל שלוש המודעות מבטאות קשרי גומלין ואחריות הדדית בין הרשות המקומית לבין התושבים: העירייה, מצידה, חייבת לדאוג לרווחת התושבים, לפעול למענם וליידע אותם. התושבים, מצידם, אמורים לשתף פעולה, לבצע את הנדרש, להתכונן לפעולות ובאפשרותם גם להתנגד.	סיכום והכללה על בסיס הבנת המושג קשרי גומלין בין העירייה לתושבים, ומשמעותו בתפקוד העירייה, על בסיס ידע קודם שנלמד.	לא נוסח בנסח זה	12
תוכן: כתבו תוכן תמציתי הכולל את כל הפרטים – 2 נק' כתבו תוכן חלקי – 1 נק' כתבו ללא קשר לנושא – 0 נק' מבנה: התייחסו ל-3 מרכיבים – 2 נק' התייחסו ל-1-2 מרכיבים – 1 נק' לא התייחסו למבנה – 0 נק' סה"כ 4 נק'		"בעקבות חג הפורים תתקיים תהלוכת תחפושות ולכן יחסמו הכבישים באזור התהלוכה ולכן התושבים שנוסעים יצטרכו לעבור דרך רחוב צדדי. נשמח לראותכם בתהלוכה. חג שמח, בכבוד רב, ראש העיר."	התשובה מוערכת על פי תוכן המודעה והמבנה שלה. תוכן - מידע תמציתי אודות האירוע בגוף ההודעה והתייחסות למה שנדרש מהתושבים לעשות. מבנה – פנייה, גוף, סיומת, עיצוב.	ניסוח מודעה שתוכנה מבוסס על ידע קודם שנלמד ושהובנה, ועל מאפייני ניסוח מודעה.	קשה קשה	13